

Sygn. akt **II AKa 57/17**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski
Sędziowie:	SA Bogumiła Metecka-Draus (spr.) SA Stanisław Stankiewicz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jorella Atraszkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Szczecinie Andrzeja Paździórko

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2017 r. sprawy

D. H.

oskarżonego z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk i inne

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 18 stycznia 2017 r., sygn. akt III K 273/15

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. C. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżycielce posiłkowej M. K. z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. Ż. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych z VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżycielce posiłkowej J. T. z urzędu w postępowaniu odwoławczym,

IV. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze oraz wymierza mu opłatę w kwocie 400 (czteryście) złotych za to postępowanie.

Stanisław Stankiewicz Andrzej Olszewski Bogumiła Metecka-Draus

Sygn. akt II AKa 57/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 18 stycznia 2017 r. w sprawie III K 273/15 oskarżony D. H. został uznany za winnego zarzuconych mu czynów aktem oskarżenia z tą zmianą, iż czyny opisane w punkcie 1, 3, 4, 5, 6 i 7

zostały uznane jako ciąg przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w rozumieniu art. 91 § 1 k.k. i za te czyny na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. został skazany na karę 3 lat pozbawienia wolności. Natomiast za czyn opisany w punkcie 2 kwalifikowany z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. skazano go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 91 § 2 k.k. orzeczono karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem na jej poczet okresu rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego w sprawie. Nadto orzeczono o przepadku korzyści majątkowej w wysokości 2.500 zł (art. 45 § 1 k.k.) oraz na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono o naprawieniu szkody na rzecz pokrzywdzonych. Oskarżonego zwolniono od kosztów sądowych w całości.

Od tego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze zarzucając rażącą niewspółmierność orzeczonej kary pozbawienia wolności i niesłuszne nałożenie na oskarżonego obowiązku naprawienia szkody.

W oparciu o powyższe zarzuty autor apelacji wniósł o zmianę wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary łącznej pozbawienia wolności przy zastosowaniu instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary oraz o odstąpienie od obowiązku naprawienia przez oskarżonego szkody, a więc orzeczenia zawartego w punkcie V wyroku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd orzekający kierując się nakazem – wynikającym z art. 2 § 2 k.p.k. – dążenia do prawdy, prawidłowo i w sposób wyczerpujący, na ile było to oczywiście możliwe, zgromadził i ujawnił w sprawie materiał dowodowy. Zadośćuczynił tym samym wymogom art. 410 k.p.k., na ich podstawie zaś poczynił ustalenia faktyczne, niekwestionowane apelacją. Także ocena prawna zachowania oskarżonego nie budzi zastrzeżeń. W realiach sprawy bezspornym bowiem pozostaje, iż D. H. swoim działaniem wyczerpał ustawowe znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. Rzecz dotyczyła oszustw na dużą skalę, popełnianych według tego samego modus operandi – wypadek dziecka czy wnuka – na terenie znacznego obszaru kraju doprowadzając osoby starsze do niekorzystnego rozporządzenia mieniem – oskarżony działał, co jest bezsporne – w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Pisemne motywy umieszczone na karcie 344 akt dowodzą, iż Sąd Okręgowy kształtując karę do D. H., miał na względzie zarówno istotne okoliczności przedmiotowo-podmiotowe składające się na bardzo wysoki stopień szkodliwości społecznej przypisanych mu przestępstw, jak i wysokość szkody, motywację oraz okoliczność, iż skrzywdził osoby w podeszłym wieku, przy czym wyrządzonych szkód nie naprawił, choćby w części. Zatem wymierzając oskarżonemu karę, kierował się i w pełni uwzględnił dyrektywy sędziowskiego wymiaru kary zawarte w art. 53 k.k. Nie można abstrahować bowiem od faktu, iż oskarżony wspólnie z innymi, motywowany chęcią szybkiego, łatwego i znacznego zysku, wykorzystując – wynikającą z miłości do dzieci czy wnuków obawę o ich bezpieczeństwo – będących w starszym wieku pokrzywdzonych, doprowadził ich do utraty majątku będącego często sumą wysiłku i wyrzeczeń całego życia. Jeżeli się nadto zważy, iż przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. jest zagrożone karą od 6 miesięcy do 8 lat pozbawienia wolności, a Sąd meriti wymierzył oskarżonemu za ciąg sześciu takich czynów karę trzech lat pozbawienia wolności zaś za pomocnictwo do przestępstwa oszustwa – karę 10 miesięcy pozbawienia wolności i po połączeniu orzekł o karze łącznej w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy, to w realiach sprawy tak orzeczonej kary żadną miarą nie można uznać - zarówno kar jednostkowych, jak i kary łącznej kary pozbawienia wolności za karę niewspółmiernie surową w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k.

Oczywiście bezzasadny jest również zarzut dotyczący nałożenia na skazanego obowiązku naprawienia wyrządzonych poszkodowanym szkód. W sytuacji, gdy pokrzywdzeni złożyli w trybie art. 46 § 1 k.k. wnioski o naprawienie szkody to obowiązkiem Sądu rozstrzygającego – co do zasady – było orzeczenie takiego obowiązku. W przeciwnym bowiem razie doszłoby do obrazu przepisu prawa materialnego. Dla oceny zasadności rozstrzygnięcia w tym zakresie nie ma znaczenia podniesiony w apelacji fakt, że oskarżony był „ogniwem w łańcuchu osób uczestniczących w przestępstwie” w sytuacji gdy D. H. nie wskazał osób zlecających mu odbiór pieniędzy od pokrzywdzonych, ani też faktów pozwalających na ich identyfikację, co umożliwiłoby nałożenie na współsprawcę (ców) solidarnego obowiązku naprawienia szkody. Lektura pisemnych wywodów dowodzi, iż Sąd orzekający rozważał możliwość zastosowania wobec oskarżonego nadzwyczajnego złagodzenia lary i wskazał powody, dla których nie znalazł podstaw do stosowania

tej instytucji. Argumentacja w tym zakresie zasługuje na pełną akceptację Sądu odwoławczego. Słusznie bowiem Sąd pierwszej instancji podniósł, iż oskarżony nie naprawił wyrządzonych szkód, ani nie czynił starań w tym kierunku, nie ujawnił też osób uczestniczących w przestępczym procederze, ani okoliczności, które nie były znane organom ścigania. Przywoływana przez apelującego okoliczność, że: po pierwsze prokurator złożył w trybie art. 335 k.p.k. wnioski o skazanie D. H. (k. 983 na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania, po drugie, że współoskarżony M. R. został skazany na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania – nie podważają prawidłowości stanowiska Sądu pierwszej instancji co do tego, że oskarżony D. H. nie zasługuje na zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary. Wszak przypomnieć apelującemu należy, że zgodnie z treścią art. 55 k.k. okoliczności wpływające na wymiar kary uwzględnia się tylko co do osoby, której dotyczą, a co oznacza, że nie jest możliwe traktowanie w sposób identyczny sprawców nawet takich samych przestępstw. W konsekwencji tego było zastosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary wobec M. R. oskarżonego o tego samego rodzaju przestępstwa, za które został osądzony D. H.. Sąd orzekający słusznie zauważył, że to M. R. złożył obszernie wyjaśnienia, w których ujawnił dane oskarżonego D. H. i przedstawił okoliczności popełnionych przestępstw. W tych warunkach fakt przyznania się do winy D. H. i złożenie przezeń wyjaśnień nie stanowił, jak to chce obrońca, przesłanki do zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary. Przestępczy proceder został opisany przez skazanego M. R., pokrzywdzeni przedstawili okoliczności, w jakich zetknęli się z oskarżonym, a nawet dwoje z nich go rozpoznało. Zatem, co słusznie zauważył Sąd rozstrzygający, wyjaśnienia oskarżonego były tylko jednym z dowodów, na których Sąd meriti poczynił ustalenia faktyczne. Natomiast oceniając wymiar kar jednostkowych, jak i kary łącznej pozbawienia wolności, to przy szeregu okoliczności obciążających, stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy okoliczność przyznania się do winy oskarżonego uwzględnił w sposób nad wyraz korzystny dla oskarżonego, bowiem wymierzona kara jawi się jako zdecydowania umiarkowana.

Reasumując, nie znajdując podstaw do zmiany orzeczenia w kierunku apelacją pożądanym, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżycielkom posiłkowym z urzędu w postępowaniu odwoławczym, orzeczono na podstawie art. 29 ust 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1999) w zw. z § 17 ust 1 pkt 5 w zw. z § 4 ust 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1714).

Orzeczenie o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze zostało oparte o przepis art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. i art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973 r.